

korlátozott vagyoni, egyébként teljes részvényesi jogokkal rendelkező ú. n. élvezeti részvényt ad.

Sajnos a helyszűke nem engedi, hogy tovább kövessük a szerzőt, amint ezen kétfajta lényegében is különböző művelet lefolyását a gyakorlatban ismerteti szerző. Úgy a társaság, mint a részvényes szempontjából nézi a műveletet s elméleti és gyakorlati teljes képét adja.

A munka két részét az élvezeti jegy és élvezeti részvény kapcsolata és párhúzama köti össze. (170. p.)

Az összefoglalásban ismerteti szerző az idevágó törvénytervezeteket.

Könyvismertetés és -kritika nem szolgálhat egyéb célt, mint felhívni az olvasók figyelmét arra, hogy valamely munka akár ismeretterjesztő tartalmánál fogva, akár mert gondolatébresztő és fejlesztő, figyelemre és olvasásra érdemes. A fentiekkel erre akartuk olvasóink figyelmét felhívni Patakfalvy-Groák László könyvével kapcsolatban.

Dr. Huppert Leó.

Dr. Gráber Károly: Az Országos Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézetéről szóló 1934. évi XXIII. t.-c. magyarázata. A Nyugdíjintézet évtizedeken át sem bírt valódi népszerűségre szert tenni: a törvény létrehozta a háború előtt és életben is tartotta a háborús és háborúutáni idők zivatarjai közepette: de az ügyvédi kar szeretetét és meleg érdeklődését nem tudta kivívni. A járulékok megfizetését terhesnek találták az aktív tagok: az intézet nyújtotta szolgáltatásokat pedig túlon túl kevésnek azok, akik javára az Intézet létesült: az elaggott ügyvédek, meg az ügyvédek özvegyei, árvái.

Ma más időket élünk. Az ügyvéd manapság a jelen szükségleteit is csak üggyel-bajjal tudja előteremteni, azaz inkább csak bajjal, mint üggyel; arra pedig, hogy munkaképtelensége vagy halála esetére magának, illetve hátramaradottjainak tőkét gyűjtsön; talán minden századik ügyvéd sem képes. Ily körülmények között egyre existenciálisabb jelentőségűvé válik az Ügyvédi Gyám- és Nyugdíjintézet, mert most már valóban ennek a segítségére szorul száz és száz elaggott ügyvéd és ezernyi hátramaradott családtag. Az ügyvédnek önbiztosítása a mult zenéjé lett.

A törvényhozás a mult esztendőben kodexszerű törvényben új alkotmányt adott az Intézetnek, melynek alapján az intézeti autonóm szervek a közeljövőben fogják megalkotni az új alapszabályokat. Az alapszabályokra a törvény most már nem csupán adminisztratív jellegű kérdések megoldását bízta, hanem oly elvi jelentőségű témákat is, mint például, hogy az Intézettől járó szolgáltatások teljesítése minő rendszerrel biztosíttassék: tudva-levő, hogy éppen e kérdés körül lángolt fel a közelmúltban a leg-

hevesebb küzdelem, várományfedezeti és felosztó-kirovó hivek között.

Az alapvető új törvénynek ismertetésére és magyarázatára hivatott szerző vállalkozott. *Gráber Károly dr.*-t erre a feladatra nem csupán illusztris jogirodalmi, hanem évtizedes gyakorlati pályafutása is a legalkalmasabbá tette. (Csak nemrégén vált meg a Nyugdíjintézet másodelnöki tisztjétől s a közgyűlés ez alkalommal meleg óvációkkal búcsúztatta.)

A könyv kitűnő monográfia, mely a törvény teljes szövegén kívül kimerítő kommentárt ad; ezenfelül tartalmazza az életbeléptető rendeletet is.

F. P.

Értéktartás. Irta dr. Kartsoke Alajos. (Különlenyomat a Magyar Jogi Szemle 1935. szept. számából.) A szerző világos észjárással, egyszerű és könnyen érthető nyelvezetben és határozott szisztemizáló tehetséggel elemzi és ismerteti ezt a nehéz és a jelen bírói gyakorlatot folyton foglalkoztató problémakört. Helyesen mutat rá, hogy a válság hatása bennünket érdeklően három irányú: *a)* a saját pénzünk eltolódása az eredeti aranyértékétől, *b)* az ennek megállítása érdekében életbeléptetett különböző forgalmi korlátozások és *c)* a nálunk divatban volt külföldi pénznemek eltolódása a saját aranyértéküktől. Az aranyértéküktől elvált, külföldi valutákban meghatározott követelések a szerző szerint lehetnek: 1. az illető pénznem effektív aranyérmében, 2. az illető pénznemben effektív megjelöléssel, 3. az illető pénznem aranyérmében, de effektívtás kikötése nélkül és 4. egyszerűen az illető pénznemben effektívtás kikötése nélkül kifejezve. Szerző ezek után boncolja a bírói gyakorlatot, ahogyan az említett négy eset mindegyikében kialakult vagy kialakuló félben van és kimutatja annak önellentmondásait és következetlenségeit. Szó fér ama javaslata helyességéhez, hogy belöldi vonatkozásban közömbösnek kell lennie az effektív aranyérme, effektív valuta, aranyvaluta és egyszerű valuta kikötésének és hogy ha a kikötött külföldi valuta értéke időközben csökkent, akkor pengőben kifejezve a régi, eredeti értéket kelljen megfizetni. Ez sokszor a külföldi hitelezőt nem várt és méltánytalan haszonhoz juttathatná, jelesül akkor, ha a felek szerződés kori szándéka a külföldi valutamegjelölésben nem értéktartásra irányult.

M. A.

Telekkönyvi jog. Összeállította dr. Réti Illés Elemér budapesti ügyvéd. Telekkönyvi jogi kérdésekhez a legképzettebb szakember is bizonyos előítéletekkel szokott hozzányúlni, aminek okát leginkább abban látom, hogy a telekkönyvi jogban jogszabályokat magyarázni nem lehet, hanem a legszigorúbb formai jog alkalmazandó az esetek elbírálásánál. Sehol oly kevés szerepe a bírói cognitionak nincsen, mint éppen a jog ezen területén és ezért rendkívül fontos, hogy a telekkönyvi jogban alkalmazott különféle jogszabályok összefoglaló